

- ✓ Notícies
- ✓ L'ús social de la llengua catalana
- ✓ Ajuntaments dinàmics
- ✓ Apunts
- ✓ En xarxa
- ✓ El camí de les paraules
- ✓ Propostes
- ✓ Jocs de llengua

Notícies

Espai dedicat a divulgar novetats de caire lingüístic i cultural

Vuitena convocatòria dels Premis Mallorca de Creació Literària

El Departament de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, a través del Servei de Normalització Lingüística, ha convocat els [Premis Mallorca de Creació Literària 2016](#),

l'objecte dels quals és impulsar la creació literària en llengua catalana.

Els premis tenen les modalitats següents: Premi Mallorca de Narrativa —dotat amb 25.000 €, una escultura d'un artista de reconegut prestigi, l'edició i la distribució de l'obra, i la promoció de l'obra i de l'autor—, i Premi Mallorca de Poesia —dotat amb 15.000 €, una escultura d'un artista de reconegut prestigi, l'edició i la distribució de l'obra, i la promoció de l'obra i de l'autor.

El termini per presentar les obres acaba el 13 de juliol de 2016.

Ajudes per donar suport a la realització i l'edició de llibres i fonogrames d'especial interès cultural i filològic, i ajuts genèrics a la producció editorial i fonogràfica en llengua catalana

El Departament de Cultura, Patrimoni i Esports del Consell de Mallorca, a través del Servei de Normalització Lingüística, ha obert una línia d'[ajudes de mínimis per donar suport a la realització i l'edició de llibres i fonogrames d'especial interès cultural o filològic](#), i una altra d'[ajuts genèrics a la producció editorial i fonogràfica en llengua catalana](#).

A les ajudes d'especial interès cultural o filològic, s'hi destina la quantitat de 200.000 € —dels quals, inicialment, 160.000 són per a obres llibreries i 40.000, per a obres discogràfiques. Als ajuts genèrics, se n'hi destinen 100.000 —dels quals, inicialment, 75.000 són per a obres llibreries i 25.000, per a obres discogràfiques.

Els terminis per presentar les sol·licituds d'aquestes subvencions són, respectivament, el 6 i l'11 de juliol de 2016.

«Històries del català», una campanya amb la implicació d'institucions d'arreu de les Illes Balears

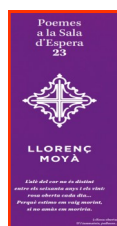
El Consell de Mallorca, a través del Servei de Normalització Lingüística, coordina els ajuntaments que participen en la campanya «Històries del català», que, després d'estendre's per Eivissa i Menorca, arribarà a Mallorca.

La iniciativa, organitzada pel Consell Insular de Formentera, té la implicació d'institucions d'arreu de l'arxipèlag i vol fer visible —amb la producció de material gràfic i audiovisual— el testimoni de persones que un dia varen venir a viure a les illes, i que, per tal d'integrar-se millor en la societat, varen aprendre català.

La campanya pretén sensibilitzar la població nouvinguda sobre els avantatges d'aprendre català i promoure, entre tots els ciutadans, una conscienciació efectiva sobre la importància de la llengua catalana com a instrument de cohesió social.

Es preveu que aquest estiu es dugui a terme el rodatge de més d'una trentena d'històries de residents a Mallorca, d'origen ben divers, que tenen en comú haver après català.

Poemes a la Sala d'Espera

El Servei de Normalització Lingüística (SNL) ha publicat el número 23 de «Poemes a la Sala d'Espera», dedicat a Llorenç Moyà. Si voleu rebre els exemplars de la col·lecció, que dona a conèixer fragments de la nostra literatura i s'adreça als lectors que tenen un moment forçat de lleure en les sales d'espera, adreça-vos al SNL als telèfons 971 219 597/596/656 o a l'adreça <assessoramentling@conselldemallorca.net>.

Trentè aniversari de la Llei de normalització lingüística

El 29 d'abril de 1986, el Parlament de les Illes Balears aprovà la [Llei 3/1986 de normalització lingüística a les Illes Balears](#).

Coincidint amb l'aniversari, el Govern ha publicat un [vídeo](#) al perfil de Facebook, amb el lema «En català, amb normalitat», en què s'anima a fer servir el català en tots els àmbits, per normalitzar-ne l'ús.

L'ús social de la llengua catalana

Ser atesos en català és un plus de qualitat. Sigau fidels a la vostra llengua i, en anar a un establiment, adreçau-vos al personal en català.

Si teniu un negoci, empra el català amb els clients. L'empresa que no innova, no avança ni progressa. El català forma part d'aquesta innovació. A més, l'ús del català no és un cost, és una necessitat i una inversió, i una mostra de respecte vers el consumidor.

La disponibilitat lingüística

Bernat Joan i Marí, lingüista, professor, escriptor i polític eivissenc, en un article publicat al [dbalears](#), explica que la **disponibilitat lingüística** és una de les característiques de l'oficialitat lingüística, arreu del món, que implica que un ciutadà pot utilitzar, sempre que ho vulgui, una llengua oficial, i que pertot arreu hi ha l'obligació d'atendre'l en aquesta llengua. I que qui presta l'atenció sempre s'adapta a la llengua del client, i mai no passa a l'inrevés. Per això, on s'atén el públic hi ha d'haver, com a mínim, una persona que la sàpiga.

B. Joan recorda que a les illes el català és llengua oficial i pròpia, però que ningú no ha plantejat seriosament la disponibilitat lingüística com a principi de l'oficialitat. Alhora, proposa que el Govern de les Illes Balears, els diferents consells i els ajuntaments, d'acord amb la CAEB i la PIME, organitzin cursos de català per assegurar la disponibilitat lingüística en bars, restaurants, botigues i supermercats, etc., una mesura senzilla perquè als illencs que parlem català no ens passi que en anar a un establiment ens cominin a no usar la llengua oficial i pròpia.

Segons el lingüista, amb un curs de vint hores n'hi hauria prou per poder entendre i tenir les converses habituals en aquests establiments, tot i que després els coneixements de català es podrien ampliar.

La disponibilitat lingüística, doncs, facilita al ciutadà l'exercici dels seus drets lingüístics. Uns drets que, en tot cas, s'han de poder exercir.

Ajuntaments dinàmics

Consulta en aquest [enllaç](#) les activitats de dinamització lingüística (projectes, publicacions, cursos, subvencions, etc.) que les corporacions locals que formen part de la Xarxa de Dinamització Lingüística duen a terme per fomentar l'ús de la llengua catalana.

Apunts

Si en l'apartat anterior fèiem referència a l'ús social de la llengua, ara volem fer diverses propostes per fer-ne un ús més genuí i de més qualitat.

Organitzadors del text

A continuació, us oferim més connectors que ens ajuden a estructurar el text:

<p>Per continuar sobre un mateix punt:</p> <ul style="list-style-type: none">• a banda d'això• més• així doncs• així mateix• de més a més• encara més• és més• i encara• i fins i tot• tanmateix (certament) <p>Per fer aclariments:</p> <ul style="list-style-type: none">• és a dir• o sigui	<p>Per resumir:</p> <ul style="list-style-type: none">• a manera/tall de resum• amb caràcter general• breument• d'una forma breu/genèrica• en conjunt• en general• en pocs mots / poques paraules• en / com a resum• en síntesi• generalment• globalment• per concretar• recapitulant• recordant el que s'ha dit• resumint	<p>Per posar èmfasi:</p> <ul style="list-style-type: none">• cal/convé destacar/insistir/recalcar/remarcar/subratllar• cal/convé tornar a dir• de la mateixa manera• dit d'una altra manera• el més important• el punt més destacable és• en altres paraules/termes• en efecte• és important• és per això que• igualment• s'ha de tenir en compte• tal com s'ha dit• val la pena dir	<p>Per distingir:</p> <ul style="list-style-type: none">• al contrari• contràriament• d'altra banda• en canvi• per contra <p>Per acabar:</p> <ul style="list-style-type: none">• a manera/tall de conclusió• així doncs• al capdavall• comptat i debatut• en conclusió/conseqüència/suma/definitiva• en darrer terme• per acabar• per concloure
--	---	--	--

<https://twitter.com/optimotcat>

Entorn per fomentar una comunitat interessada en la llengua catalana.

<https://twitter.com/flaixllengua>

Twitter oficial del Departament Lingüístic del Grup Flaix per estar al dia de la llengua catalana.

Cada dia una piulada sobre llengua!

<https://twitter.com/btvllengua>

Espai per apropar-nos la llengua catalana amb la publicació de frases fetes o apunts lingüístics sobre lèxic o normativa.

<https://twitter.com/termcat>

Compte de twitter del Centre de Terminologia de la Llengua Catalana (TERMCAT) per estar al dia de qüestions terminològiques.

<https://twitter.com/esAdir>

Una eina per a una llengua viva, adreçada especialment als professionals dels mitjans de comunicació. Tot i això, pot ser útil a molts altres professionals.

El camí de les paraules

L'explicació de la procedència d'una paraula o d'una expressió, a més de ser atractiva —és com un conte o una llegenda—, referma la voluntat de no deixar perdre els tresors que les paraules contenen i fomenta l'ús de mots nostrats en comptes de manlleus d'altres llengües. Us detallam a continuació la procedència de la paraula *estraperlo*.

Estraperlo

A Europa, cap la dècada dels anys 30, Strauss i Perlo, dos comerciants francesos, havien dissenyat una espècie de ruleta trucada (anomenada *Straperlo*). La varen introduir a Espanya —on eren prohibits els jocs d'atzar— i la varen presentar, amb la col·laboració d'un fill adoptiu d'un polític important, com a joc de societat i d'habilitat en què eren importants la rapidesa, el càlcul i la serenitat dels jugadors. La denúncia de l'afer i el descobriment de qui n'era el col·laborador provocaren un gran escàndol, que va arribar a les Corts i als jutjats l'any 1934. A partir d'aleshores, s'anomena *estraperlo* qualsevol tipus de negoci fraudulent.

Per extensió, durant la postguerra espanyola, es va denominar també *estraperlo* el comerç il·legal (mercat negre) d'articles intervinguts per l'Estat o subjectes a racionament. Els qui es dedicaven a aquest comerç rebien l'apel·latiu d'*estraperlistes*.

Propostes

arRELATS. Recull de lletres d'arreu del món

La publicació *arRELATS*, de Plataforma per la Llengua, és un recull de propostes literàries de persones d'origen nouvingut que, per primera vegada, han publicat en llengua catalana. Els texts

hi són en català i en les seves llengües d'origen respectives. La publicació vol simbolitzar que la llengua catalana i la comunitat lingüística que la forma són obertes a la diversitat, la qual es materialitza en nous parlants que l'enriqueixen i l'amplien.

Obra poètica. Guillem d'Efak

El Gall Editor recull en un sol llibre tots els versos de Guillem Fullana i Hada d'Efak, conegut artísticament com Guillem d'Efak (Guinea Equatorial, 1929-Palma, 1995), un autor sensible amb els temes socials i el món cultural que va cultivar també la música, el teatre i altres disciplines.

El volum, de quatre-centes quaranta pàgines, arreplega l'obra poètica d'Efak dispersa en els seus llibres —molts dels quals estaven exhaurits o eren mals de trobar—, acompanyada per les lletres de les cançons que d'Efak va enregistrar.

Jocs de llengua

Ordenau els fragments següents i escriviu els proverbis resultants.

de cacera

no tinguin

els seus

els lleons

glorificaran

les històries

el caçador.

Fins que

historiadors propis,

sempre

Proverbi africà:

perquè no

tenia peus.

vaig conèixer

que no

podia

unes sabates,

Em queixava

comprar-me

un home

fins que

Proverbi àrab:

Solucions

Proverbi africà: Fins que els lleons no tinguin els seus historiadors propis, les històries de cacera sempre glorificaran el caçador.

Proverbi àrab: Em queixava perquè no podia comprar-me unes sabates, fins que vaig conèixer un home que no tenia peus.

Recordau que, com a treballadors del Consell de Mallorca, teniu a la vostra disposició el Servei de Normalització Lingüística per resoldre els dubtes lingüístics que tingueu i per corregir els texts escrits que origineu en la feina diària. També us podeu assessorar sobre els vostres drets lingüístics. Hi podeu contactar per telèfon (971 219 581) o bé per correu electrònic (nlinguistica@conselldemallorca.net).

Consell de
Mallorca

■ Departament de Cultura,
Patrimoni i Esports

juliol-setembre 2016